

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE! Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio Oglasi v tem listu so uspešni

Kupujte VOJNE BONDE! The Oldest Slovene Daily in Ohio Best Advertising Medium

VOL. XXVII.—LETO XXVII.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), OCTOBER 2, 1944

ŠTEVILKA (NUMBER) 229

Eisenhower pozivlja Avstrijce k vstaji proti nacijem

RDEČA VOJSKA PRODIRA V JUGOSLAVIJO

Začela se je masna invazija Srbije

LONDON, ponedeljek, 2. oktobra. — Rdeča vojska je v soboto začela s masno invazijo Jugoslavije in ruske čete so večeraj vdrle 23 milj dalj v notranjost severovzhodne Srbije, z namenom, da odsekajo pot 200.000 Nemcem, ki se nahajajo na dolnjem Balkanu.

Zadnje vesti pravijo, da se ruske sile nahajajo s a m o 43 milj od železniške proge, ki teče med Belgradom in Nišom.

Poročilo iz Berlina
Radijsko poročilo v Berlinu javlja, da je maršal Malinovski vrzel v Jugoslavijo 30.000 mož druge ukrajinske armade na meji med Jugoslavijo in Romunijo.

Moskva istočasno poroča, da so čete Rdeče vojske samo 80 milj od Belgrada, in da partizanske sile maršala Tita prodirajo z Rusi vred kot prednja straža.

Rusi 220 milj globoko v Madžarski

Neko nepotrjeno poročilo iz Budimpešte, ki je dospelo skozi Turčijo, pravi, da so druge sovjetske sile vdrle že 220 milj globoko v južnovzhodno Ogrsko, in strle opozicijo madžarskih čet, nakar udarijo preko ogrske ravnine naravnost proti glavnemu mestu.

Moskva molči glede položaja v Varšavi, o katerem poročajo poljski gerilci, da je kritičen, medtem ko Berlin trdi, da so Nemci zadali odporu gerilcev pekoč poraz.

GEN. BOR OZIGOSAN KOT "KRIMINALEC"

MOSKVA, 30. septembra. — Poljski narodni osvobodilni odbor je danes podal izjavo, v kateri je gen. Bor (psevdonim za Tadeja Komorowskega) ožigovan kot "kriminallec", ki je pregovorjal poljske gerilce v Varšavi v boj proti Nemcem in s tem povzročil nepotrebnih žrtve. Ta akcija je bila podana, potem ko je poljska zamejnja vladna vojska v Londonu odstavila gen. Sosnkowskega kot vrh poveljnika poljske vojske in na njegovo mesto imenovala gen. Borja. Osvobodilni odbor zahteva, da se gen. Mihail Rola Zimierski, poveljnik poljske vojske v Rusiji, prizna za vrh poveljnika vseh poljskih sil.

AMERIKANCI 16 MILJ IN POL OD Bologne

RIM, 30. septembra. — Čete pete ameriške armade so danes v prodiranju preko gorovja, ki je celo za mule nedostopno, prodirajo na postojanke, ki se nahajajo 16 milj in pol od mesta Bologne. Nemški odpor tekom zadnjih 24 ur se je znatno povečal.

Podpiramo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondev in varčevalnih bank!

Kaj piše brat-partizan svoji sestri v Clevelandu

Pismo slika borbo slovenskega ljudstva proti Nemcem, Italijanom in domačim izdajalcem

Mrs. Mary Mafko, ki biva na 4536 Warner Rd., nam je izročila pismo, katerega ji je poslal njen brat Vinko Bavec, doma iz vasi Markovec pri Ložu na Notranjskem, ki je okrog 46 let star, in je v zadnji vojni v jugoslovanski armadi izgubil roko. Po vojni se je nastanil v Brežicah, kjer je imel fotografski atelje.

Pismo, ki je dospelo v Zed. države skozi Italijo potom ameriške vojaške pošne službe, se glasi:

Na položaju 26. julija, 1944.

Draga sestra in bratje!

Ze dolgo si mislo dopisovali. Enkrat sem poslal par vrstic po nekem ameriškem pilotu — ste prejeli? Ponavljam naše grozno življenje teh let. Za Veliko noč 1941 so udrli nemški banditi v Brežice. Mene so takoj zaprli, pretepali. Bil sem pet dni zaprt brez jesti in vode. Z revolverjem me je udaril pruski bandit po zobeh ter mi zbil z o b e in čeljust. Potem so mene in družino odpeljali na Hrvaško.

Izropali so nas popolnoma, tudi denar, zlatino in vse. Pustili so mi 250 Din, a vrednost, ki so jo vzeli, znaša 880.000 — Din. Lačni in brez denarja smo šli čez Zagreb, Karlovec v Ljubljano. Jaz sem bil v Ljubljani, žena je bila pri sestri v Ribnici. Slavka se je nekaj časa učila trgovine, Sonja pri nekkih dobrih ljudeh v Ljubljani.

Ziveli s m o od maienkosti podpir in dan na dan mi je bilo v Ljubljani 30 dekov kruha za frustek, kosilo in večerjo.

Potem so n a s začeli preganjati tudi Italijani. Sel sem v Loško dolino maja 1942. Tu so bile borbe. Bil sem Partizan. Dne 26. maja 1942 smo bili obkoljeni in mojih 12 tovarišev je bilo ubitih okrog mene. Za mene so mislili, da sem mrtev, a ostal sem živ in edini, ki sem se rešil. Potem sem živel v gozdu z ostalimi tovariši Partizani v Smrekoveh. Naša hrana je bila po večini divjačina in pa kar smo dobili od dobrih ljudi, ki so nam prinesli v gore. V gozdu je bilo dobro, edino na tleh smo se nalezli revmatizma.

Ko sem zopet prišel v Loško dolino 6. sept., 1942, v nadi, da ni Italijanov, so me ta dan ujeili. Imel sem biti ustreljen in sicer dvakrat, ampak naključje me je rešilo. Poslali so me v Treviso v internacijo, kjer sem bil bolan od slabe hrane do septembra 1943.

Hrana je bila dnevno 0.540 kg riža ali makaronov, ali 2.70 kg za 100 ljudi opoldne in toliko večer in 8 do 12 dek kruha. Ljudje so od lakote umirali. Po naključju sem se tudi tam rešil, kajti ko sem bil čisto izčrpan, prejel sem pakete s prepečencem od ljudi, ki jih nisem nikoli videl niti poznal, in pa dva paketa od — Janeza in Angela — mi je tudi poslala.

Iz internacije s e m prišel v Ljubljano 8. septembra 1943. Naslednji dan so udrli v Ljubljano Nemci. Pobegnul sem, da niti obleke in čevljev, kar sem še imel, nisem rešil. Sel sem jaz in Slavka v Partizane. Tu delam od sept. 1943 do sedaj. Po celi Sloveniji prehodim dosti peš, in kratka pot se mi vidi, če je dnevno le 20 km. Pride pa

Registracija do 9. ure nocoj

Danes zvečer je urad volilnega odbora v Mestni hiši odprt do 9. ure. Kdor se ni registriran, naj se posluži te prilike, zlasti ako so njegove delovne ure take, da se mu tekom dneva ni mogoče registrirati.

Prihodnji ponedeljek 9. oktobra je zadnji registracijski dan za predsedniške volitve v novembru.

"PRAVDA" PREROKUJE PORAZ ZA JAPONCE

MOSKVA, 30. septembra. — Uradni komunistični list "Pravda" je danes objavil uredniški članek, da stoji Japonska na Pacifiku pred "resnimi potežkocami" in je dal svojim čitateljem jasno razumeti, da nobena stvar ne more rešiti Japonske pred popolnim porazom, za kar se daje priznanje predvsem ameriški produkciji.

KROZEK ŠT. 1 PROGRESIVNIH SLOVENK

Seja Progresivnih Slovenk, krožek št. 1 se bo vršila v torek, 3. oktobra ob 7:30 uri zvečer v Slovenskem delavskem domu, Waterloo Rd. Radi važnih stvari, ki so na dnevnem redu, se članice prosijo, da se seje gotovo udeležijo.

so odgnali izdajalce. Slavka pa je Partizanka in tudi ne vem kje, kajti njeno delo je tako, da radi izdaje je daleč nekje v gozdu v neki tiskarni.

Torej upajmo na skorajšnjo in tako zaželjeno svobodo, ki bo menda kmalu, da se vrnemo brezdomci na svoje domove, čeprav bodo porušeni in požgani, samo da se ne bo treba več klatiti po gozdu kot preganjana zverina.

Dosti je tega 3 leta in 4 mesece. V duhu poljube vsem.

Vaš Vinko.
Bavec Vinko
Predsedstvo Slov. narod. osvobod. sveta, odsek za informacijo in propagando fotosekija Slovenija - Jugoslavija preko Barija v Italiji.

Novi grobovi

RICHARD OBARTSTAR
Včeraj zjutraj je v Cleveland Clinic bolnišnici umrl Richard Obartstar, osemletni sinček družine John in Mary Obartstar, 786 E. 156 St. Dekliško ime matere je bilo Rovtar. Poleg staršev zapušta sestro Josephine. Pogreb se bo vršil v sredo ob 10. zjutraj iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 East 162 St., na Highland Park pokopališče.

JOSEPH LEVSTIK

V soboto ob 9:40 uri zvečer je v bolnišnici umrl Joseph Levstik, star 48 let, stanujoč na 1052 E. 62 St. Bolehal je dalj časa. Rojen je bil v Lemontu, Ill. Njegovi starši so bili doma iz Sodražice ter so bili med prvimi naseljenci v Ameriki. Ko je bil pokojni sedem let star, so ga starši vzeli s seboj v domovino, odkoder je prišel nazaj v Ameriko, ko mu je bilo 17 let. Prišel je v Minnesota, kjer je delal v rudokopih, in kjer si je nakopal bolezen, katera ga je dolgo let mučila in kateri je končno podlegel. Bil je član društva sv. Vida št. 25 K. S. K. J. Zapušta soprogo Johanno, rojeno Pintar, doma iz Zapotoka, fara Sodražica, hčer Voroniko, brata Antona in sestro Agnes, nekje v državi Pennsylvaniji, v stari domovini pa zapušta mater in brata Franka. Pogreb se bo vršil v sredo ob 9. uri zjutraj iz A. Grdina in sinovi pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

RACIJA ZA KAVO SE NE BO VRNILA

WASHINGTON, 1. oktobra. — Vojni mobilizacijski ravnatelj Byrnes je nocoj naznanil, da se ni bati, da se bo kava morala zopet dati na racijo, kakor se je govorilo zadnje dni. Vlada je podvzela kofake, da se poveča pošiljave kave iz Brazilije, in tudi sicer je zaloga na roki zadostna za štiri mesece.

ENAK APEL JE NASLOVILA NA AVSTRIJO TUDI RUSIJA

LONDON, ponedeljek, 2. oktobra. — Gen. Dwight D. Eisenhower je snoči v posebni radijski oddaji apeliral na Avstrijce, da se pripravijo za prihod zavezniških sil in z odprto vstajo proti Nemcem dokažejo, da nočejo imeti nobene zveze s svojimi nacijskimi zaslužnjevalci.

"Prišel je čas, da Avstrijci podajo pozitiven in aktiven dokaz svoje voljnosti, da se popolnoma ločijo od svojih nemških gospodarjev," je rekel gen. Eisenhower kot poveljnik vseh zavezniških armad na zapadu v svojem radijskem apelu.

Rusija poziva Avstrijo k civilni vojni

Istočasno je moskovski radio na "Avstrijce naslovil apel, da začne s civilno vojno in da udarijo drzno in brez odlašanja v podporo zavezniški strategiji.

Radijski apel gen. Eisenhowerja je bil sličen pozivom, katere je objavil na prebivalce Belgije, Nizozemske in Nemčije,

predno se je začela invazija omenjenih dežel.

Protinapadi zdrobljeni

Ná zavezniški fronti v Holandiji so britske čete včeraj zdrobile velik nemški protinapad. Medtem ko se je nemškim silam posrečilo pri Heissenu prekoračiti dolenjo Reno, pa je bil nacijski protinapad, ki je imel skoro značaj ofenzive, definitivno zlomljen.

Pri ustavljenju nemške napadalne sile je igrala važno vlogo britskaračna sila.

Angleži so tudi včeraj iztrgali Nemcem mesto Calais ob Rokavskem prelivu. V angleške roke je padla nemška posadka, broječa 5.000 mož.

Nič več odlašanja!

Iz urada Slovenskega ameriškega narodnega sveta, 3935 W. 26th St., Chicago 23, Ill., smo prejeli sledeči poziv na slovenske Američane:

Na prvi konvenciji Slovenskega ameriškega narodnega sveta v Clevelandu je bila podarjena važnost takojšnjega organiziranja naše organizacije za uspešno reliefno pomoč narodu v stari domovini. Konvencija je zaključila, da bo SANS nudi temu vprašanju vso svojo pomoč in da dejansko podpre novo reliefno organizacijo, ki jo je ustanovil Združeni odbor južnoslovenskih Amerikancev (ZOJSA).

Ta nova reliefna organizacija se imenuje "War Relief Fund of Americans of South Slavic Descent," ki ima poslovnicu ne samo za zbiranje sredstev, temveč tudi dovoljenje za distribucijo ali odposiljanje v staro domovino. Ameriška vlada hoče, da se vsi jugoslovanski vojni relief koordinira v eno organizacijo, ki naj bi bila reprezentativna za vse jugoslovanske narodnostne skupine v Ameriki, Slovence, Hrvate, Srbe in Macedonce. Edina taka že obstoječa skupina je ZOJSA, katerega osnovni del je tudi SANS.

Na letni seji ZOJSA v Pittsburghu dne 22. septembra 1944 je bil izvoljen poseben odsek, ki ima načeljevati novo reliefno organizacijo. Naloga tega odseka je izdelati izvedljiv načrt za zbiranje in razpošiljanje potrebnega materiala za takojšnjo pomoč stari domovini ter vključiti v svojo sredino tudi druge slovenske, hrvaške, srbske in macedonske organizacije, ki se bavijo z reliefom. Vse te organizacije, zlasti JPO-SS ter pomožna akcija pod okriljem Hrvaške bratske zajednice, imajo pravico do pravomočnega odločanja pri vodstvu novega reliefnega fonda.

Skupna akcija bo najbolj efektivna in bo najceneje in

na uspešnejše vršila delo, kateremu se je posvetila. SANS apelira na vse svoje podružnice in vse organizirane skupine, da organizirajo nemudoma posebne odbore, ki bodo vodili reliefno delo v svojem marsikateri vrata — slovenska in druga, da se zbere najprej čim večja vsota v denarju, s katerim bo novi odbor takoj kupil najnujnejše potrebščine, predvsem zdravila, zdravniške instrumente, na j p otrebnejšo hrano za majhne otroke itd.

Poroča se nam, da je ena ladja že na poti, da odpelje te potrebščine. Nikakor ne smemo pustiti, da bi čakala v ameriškem pristanu. Napolniti jo je treba takoj!

Vse nabrani denar naj se pošilja naravnost na SANS. V našem uradu bomo vodili pregledne račune o vseh prejemkih in jih priobčali v listih, denar pa v večjih vsotah odposiljali reliefni akciji Združenega odbora v New York. Na ta način bomo vedeli natančno vsoto, ki so jo pomagali zbrati ameriški Slovenci, obenem pa bo tudi javnost vedela, kako naše delo napreduje ali nazaduje.

Važno je dejstvo, da ima med jugoslovanskimi reliefnimi fondii edino le ZOJSA dovoljenje za distribucijo. Drugi lahko denar zbirajo, ne morejo pa pomoči pošiljati v staro domovino. Neobhodno potrebno je, da se SANS pridruži novemu odboru ter skozi njega odpošlje material, ki bo kupljen za naše prispevke.

Vse informacije glede zbiranja obleke, čevljev in drugega potrebnega materiala bodo razposlane med vse podružnice, čim prejmemo vsa navodila. (Nadaljevanje na 2. strani)

KAKO ZAVEZNIŠKE ARMADE PRITISKAJO NA NEMČIJO

Zgornji zemljevid prikazuje strategijo Združenih narodov za zdrobitev Hitlerjevega tretjega rajha. Medtem ko zavezniške armade pod poveljstvom gen. Eisenhowerja z odoljivo silo pritiskajo na zapadu in Italiji, prodirajo Rusi od vzhoda. Invazija zavezniških sil iz Italije preko Jadranskega morja, ki je bila naznanjena pred par dnevi, očitno stremi za tem, da se zavezniške in ruske armade srečajo nekje v Jugoslaviji, kjer čete Jugoslovanske osvobodilne vojske pod maršalom Titom uspešno "mehčajo" sile Hitlerja in njegovih satelitov.

DAR ZA LAUSCHETOVO KAMPANJO

V našem uradu je daroval \$5.00 za Lauschetovo kampanjo rojak Frank Sirc, 1015 E. 62 St. — Hvala!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 SUBSCRIPTION RATES (GENE NAROCNIN)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 (For rate schedule in Cleveland in pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto)	\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)	3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (For pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto)	\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)	4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto)	\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Roosevelt odgovoril republikanski reakciji

III.

Pred nami je naloga, da zmagovito dokončamo to najstrašnejšo vseh vojen čim hitreje in s čim manjšimi izgubami življenj.

Pred nami je naloga, da organiziramo mednarodni stroj, ki nam bo zagotovil trajnost dobljenega mira.

In pred nami je naloga, da tukaj doma spremenimo našo vojno ekonomijo v mirovno ekonomijo.

Te naloge za zgradbo miru smo imeli pred seboj enkrat poprej, pred približno eno generacijo. Republikanska administracija, ki je bila takrat na vladnem krmilu, jih je temeljito zanemarila. To pot ne smemo dopustiti, da bi prišlo do takega fiaska. To pot tega ne bomo dopustili.

Na srečo nam ni treba začeti čisto znova. Mnogo je bilo že storjenega. Mnogo več je treba še storiti. Sadovi zmage to pot ne bodo jabolka, ki se bodo prodajala na uličnih vogalih.

Pred mnogimi meseci je ta administracija organizirala sistem, ki bo potreben za redno demobilizacijo dežele na mirovno podlago. Kongres je to pot sprejel zakone za nadaljevanje agencij, ki se jih bo potrebovalo za demobilizacijo, z dodatnimi močmi za izvršitev njihovih poslov.

Jaz vem, da ameriško ljudstvo — business, delo in poljedelci — ima isto voljo, da stori za mir toliko kot je storilo za vojno. Jaz vem, da je v stanu vzdržati narodne dohodke, ki bodo zadovoljili polno produkcijo in polno zaposlenost pod našim sistemom privatnega podjetništva, za vladno podporo in pomočjo, kjer bo to potrebno.

Bistvo tega, kar nameravamo storiti v zadevi spremembe vojne ekonomije v mirovno ekonomijo se da izraziti z eno besedo — delo.

Mi bomo dali v najem ali prodali naše vladno lastovane industrijske obrate in naprave in naše odvišne vojne zaloge in zemljo z vidika, kako se jih more čim bolj obratovati od strani privatnega podjetništva, in preskrbeti delo za čim večje število ljudi.

Sledili bomo mezdnno politiko, ki bo ohranila nakupno moč delovnega ljudstva — kajti to pomeni večjo produkcijo in več dela.

Sedanji program mezd in cen je bil zamišljen, da služi potrebam velikih ljudskih mas. Na ta način se je ustavila inflacija in cene so se obdržale na stabilni stopnji. Skozi demobilizacijsko dobo se bo izvajal program z istim smotrom pred očmi — služiti potrebam velikih ljudskih mas.

To ni čas, ko je mogoče pozabiti na ljudi, kakor se je pozabilo nanje za časa republikanskega poloma, katerega smo podedovali. Vračajoči se vojaki, delavci pri njihovih strojih, farmerji na polju, rudarji, možje in žene v pisarnah in trgovinah to pot ne bodo pustili, da bi se pozabilo nanje.

Ljudje danes vedo, da niso "odvišno blago." Kajti oni vedo, da so Amerika.

Določiti si moramo tarče in cilje za bodočnost, ki se bodo zdeli nemogoči za one, ki živijo v mrtvi preteklosti.

Mi danes organizujemo strategijo miru, enako kot Marshall, King, Arnold, MacArthur, Eisenhower in Nimitz organizujejo strategijo vojne.

Zmaga ameriškega ljudstva in njegovih zaveznikov v tej vojni bo mnogo več kot zmaga nad fašizmom in reakcijo, nad mrtvo tiranijo in preteklostjo. Zmaga ameriškega ljudstva in njegovih zaveznikov v tej vojni bo zmaga za demokracijo. Ona prinese tako potrdilo jakosti, moči in vitalnosti ljudske vlade, kakršnemu zgodovini ni bila še nikoli prej priča.

S tem potrdilom vitalnosti demokratske vlade za na-

DOMAČA FRONTA

Trebja je 200.000 mož

Washington. — Paul V. McNutt, ravnatelj War Manpower komisije je objavil statistične podatke o potrebah delovnih sil v različnih okrajih vse dežele, take kot so danes, pri čemer se je pokazalo, da vlada v mnogih državah in okrajih pomanjkanje delavskih sil za izvrševanje produkcijskega programa v nekaterih bistvenih tovarnah, ki morajo obratovati vse dokler ne bo zmaga naša. McNutt je prejel te podatke brzojavno od 12 regionalnih ravnateljev WMC, ki obsegajo vse Zedinjene države Amerike. Te brzojavke dokazujejo, da vlada v več važnih okrajih vojne produkcije pomanjkanje delavstva, ter da bi bilo treba najti 200.000 delavcev za kritje produkcije različnega vojnega materiala in opreme, katere je ravnokar zahteval general Eisenhower.

Ta poročila tudi potrjujejo, da moških delavcev ni nikjer v izobilju, dočim je nastalo v New Englandu, ob severnem Atlantiku, na srednjem zahodu in v industrijskih okrajih ob Tihem Oceanu tako pomanjkanje delavskih sil, da mu bo mogoče od pomoči le tako, da odidejo tja delavci iz krajev, kjer je položaj manj slab. V takozvanih okrajih za "vojno oskrbo", tam kjer se izdeluje bistveno važne vojaške potrebščine, si prizadeva WMC z vsemi silami zadostiti tem zahtevam in odpraviti pomanjkanje delavskih sil s premestitvijo delavcev.

Služi domovini s tem, da greš v solo

Washington — Pod vodstvom državnih uradov in privatnih organizacij se kampanja za obiskovanje šol krepko razvija v najmanj 32 državah, iz katerih sta prejela Ameriški urad za vzgojo in urad za otroke prve podatke.

V Tennessee je prevzela vodstvo te kampanje Tennessee Education Association, kateri pomaga državni urad za civilno obrambo in državni department za vzgojo.

V Ohio je kampanja v rokah posebnega odbora za podporo obiska šol, ki obratuje v vsej državi Ohio kot pododbor državnega sveta za obrambo, odbor za mladino v vojni; Chairman tega komiteja je dr. David J. Wiens; članov je 42, predstavnikov državljanov, verških, delodajalcev, delavskih in podpornih organizacij, ter državnih uradov.

"Ako je prekinjena vaša šolska izobrazba prej kot je bilo umestno, je verjetno, da bodo od vas zahtevali stvari, ki bodo presegle vaše zmoglosti", piše George D. Stoddard, komisar za vzgojo v državi New York, v pismu naslovljenem mladini te države! Niti za vašo domovino, niti za vas samega to ne more biti dobro. Radi tega vam pravimo vsi — ostanite v šoli tako dolgo kot je mogoče, in vrnite se zopet nazaj v šolo, čim vam je dana prilika za to. Ako boste trdo delali in se učili hitro — v tem šolskem programu, ki je prirojen šolskim potrebam v vojnem času, boste najčeje doprinesli k pospešitvi zmage in uvedbi miru. Ako hočete služiti domovini, pojdite v šolo!"

mi, s to demonstracijo njene prožnosti in sposobnosti za odločitev in za akcijo — s tem poznanjem naše lastne moči in sile — gremo z božjo pomočjo naprej napram največji dobi svobodnega udejstvovanja svobodnih ljudi, ki jo je svet kedaj poznal ali si jo domišljal mogočo.

Preskrbite močne zavoje za božična darila!

Washington. — Poštna služba armade in mornarice opozarja občinstvo, da je treba spraviti darila, ki gredo preko morja moškimi in ženskimi članom oboroženih sil, v škatle iz kovine, lesa ali močnega fibroboarda, ali pa zelo trpežnega, na obeh straneh impregniranega kartona. Zavoji naj bodo močno prevezani. Rok za oddajo zavojev preko morja je do 15. oktobra.

Poštni urad pravi tudi, da bi bilo umestno zaviti vse zavoje iz kartona še enkrat v močan papir, kajti pokazalo se je v praksi, da so zavoji, ki nimajo tega omota, čestokrat raztrgani, tako da pade vsebina ven.

Kar zavijete, mora biti tesno stisnjeno, da se ne bo premetalo pri transportu in poškodovano ostalo vsebino, ali pa raztrgalo zavoj. Sladkorčki, lešniki, bonboni iz karamela ali čokolade, fruit cake in čokolade v kosih pa morajo biti zaviti vsak posebej v voščen papir in potem spravljivi v škatle iz kovine, lesa ali kartona. Mehkih bonbonov, bodisi domačih, bodisi kupljenih, pa raje ne pošiljajte. Predmeti, ki imajo ostre robove ali osti, kot aparati za briti, noži in slično, morajo biti zamotani, da so osti dobro zavrovane, tako da je nemogoče, da bi poškodovali druge pošiljke.

Vse božične pošiljke naj nosijo napis "Christmas Parcel". — Teža ne sme biti več od 5 funtov a veličina zavoja ne čez 15 inčev po dolžini.

CHARLES BAUDFLAIRE:

JUNAŠKA SMRT

Fancioulle je bil čudovit šalivec in skoro knezov prijatelj. Toda na osebe, ki se po svojem poklicu posvete komiki, resne stvari delujejo z osorno silo. In četudi se nam mogoče zdi čudno, da se ideje domovine in svobode gospodovalno polaste igralčevih možganov, se je Fancioulle nekega dne udeležil zarote nezadovoljnih plemenitastev.

Povsod najdete dobre ljudi, ki ovadijo vladi take srdite nezadovoljnice, ki hočejo odstaviti kneze in predrugačiti človeško družbo, ne da bi jo vprašali za svet.

Tako so gospode prekucuhe prijeli Fancioullea seveda tudi, in jih obsodili na smrt.

Rad verjamem, da se je knez skoro razjezil, ko je našel med zarotniki priljubljenega igralca. Ta knez ni bil ne boljši in ne slabši kot kdo drugi; toda pretirana občutljivost ga je v mnogih slučajih naredila krvoločnejšega in samopajnejšega od vseh njemu enakih. Bil je strasten ljubitelj in izvrsten poznavatelj lepih umetnosti in resnično nenasičen nasladež. Bil je sam resničen umetnik in ni poznal nevarnejšega sovražnika ko Dolgočasje. Na različne čudne načine si je prizadeval, da bi ubežal temu svetovnemu tiranu ali ga premagal, in radi tega početja bi mu bili gotovo strogi zgodovinarji nadelali priimek "Strašni," če bi bil v državi dovolil pisati karkoli, kar bi ne služilo samo veselju in začudenju, ki je ena najnežnejših oblik veselja. Velika nesreča tega kneza je bila, da ni za svoj duh i-

mel nikoli dovolj prostornega pozorišča.

Na svetu žive mladi Neroni, ki se zaduše v preozkih mejah in o katerih imenu ni dobri volji bodoča stoletja nikdar ne izvedo ničesar. Neprevidna Previdnost je bila dala temu knezu zmoglosti, ki so bile večje od njegovih dežel.

Kar nenadoma se je razširila vest, da hoče knez pomilostiti vse upornike. In vzrok tej govoricji je bilo gnanilo velike gledališke predstave, pri kateri bi kateri bi baše prisostvovali celo obsojeni plemenitasti. Jasno znamenje, so pristavili površni ljudje, da ima razžaljeni knez plemenite namere.

V tako naravno in zavedno ekscentričnem možu je bilo mogoče vse, celo krepost, celo usmiljenje, zlasti, če je mogel upati, da bo v zadevi našel nepričakovanih učinkov. Toda tistim, ki so kot jaz mogli temeljiteje predrti v globine te zanimive, bolne duše, se je zdelo neskončno verjetneje, da hoče knez presoditi vrednost sceničnih talentov na smrt obsojenega človeka. Hotel je izrabiti priložnost, napraviti silno zanimiv fiziološki poizkus in dognati, v kakšni meri more izvanredni položaj, v katerem se umetnik nahaja, predrugačiti in preoblikovati njegove navadne zmoglosti. Ali pa je gojil v duši namero, ki jo je več ali manj vodilo usmiljenje? To je točka, katere nikdar nisem mogel razjasniti.

Ko je končno napočil veliki dan, je mali dvor razvil ves svoj sijaj in težko si bo tisti, ki vsega tega ni videl, predstavljati, kakšne krasote zmorejo z omejenimi sredstvi pokazati plemenitasti stanovi male države ob priliki važne slovesnosti. Ta slovesnost je bila dvakrat važna, najprej vsled čarobne sijajnosti, potem pa še vsled z njo združene moralne in skrivnostne zanimivosti.

Fancioulle se je odlikoval predvsem v nemih ali pa malo besednih vlogah, ki so čisto najvažnejše v čarobnih dramah, simbolično predstavljajočih življenjske skrivnosti. Na oder je stopil lahko in popolnoma nepričakovano, kar je v plemenitem občinstvu le še potrdilo misel na milost in odpustanje.

Če pravimo o igralcu: "To je dober igralec," se poslužuje formule, ki razodeva, da si pod osebnostjo lahko mislimo še igralca, to se pravi umetnost, vzgled in voljo. Če bi tedaj igralec mogel doseči, da bi bil z ozirom na osebnost, ki jo mora predstavljati, to, kar so najboljši starodavni, čudežno oživljeni, živeči, premikajoči se, gledajoči kipi z ozirom na splošno in zmedeno idejo lepote, bi bil to brezdvomno poseben in čisto nepričakovan slučaj.

Fancioulle je bil tisti večer idealizacija, ki jo je vsak moral imeti za živo, mogočo in resnično. Ta šalivec je prišel, odšel, se smejal, plakal in se zvižgal z nezrušljivim svitom okoli glave, ki sem ga videl samo jaz in v katerem so bili v čudni zlitini zmešani žarki umetnosti in sijaj mučeništva. Z kdosi gavedi kakšno posebno milostjo je dahnil božanstvo in nadnaravnost prav najnavadnejše šale. Pero se mi trese in solze neprestane ginjčija mi silijo v oči, ko vam skušam popisati ta nepozabni večer. Fancioulle mi je dokazal na odločen, nepobiten način, da more umetniška omama bolj kot katera druga zakriti strahote prepada; da more genij na robu groba igrati komedijo z navdušenjem, ki mu zastira pogled na gomilo, ker je pač ves izgubljen v paradizju,

ki izključuje vsako misel na grob in na pogubo.

Prenasično in lahkomiselno občinstvo je kmalu podleglo mogočnemu umetnikovem vplivu. Nič ne več sanjal o smrti, o žalovanju, niti o usmrtitvi. Vsi so se brez vznemirjenja vdajali vzvišenim nasladam, ki jih nudi pogled na mojstrsko delo žive umetnosti. Izbruh veselja in občudovanja so stresali večkrat zaporedoma oboke gledališča s silovitostjo bobnečega groma. Celo knez se je ves o-mamljen pridružil ploskanju.

Vendar za jasno razločujoče oko njegova omama ni bila čista. Ali se je čutil premagane-ga v svoji trinošči oblasti? Ponižanega v umetnosti teptati srce in pohabljeni duhove? Varanega v pričakovanjih, in zaničevanega v slutnjah? Take ne ravno opravljene, toda gotovo ne popolnoma neopravljene misli so mi rojile po glavi, ko sem opazoval knezov obraz, na katerem se je sveža bledica neprenehoma pridruževala njegovi občajni bledici, kakor če sneg pada na sneg. Ustnice so se mu vedno bolj stiskale in oči so žarele v notranjem, zavisti in jezi podobnem ognju celo, kadar je ostentativno ploskal nadarjenosti svojega starega prijatelja, čudnega glumača, ki je tako imenitno glumil smrt. Hipoma sem opazil, da se je njegova visokost nagnil k malemu pažu, ki je stal za njim, in mu nekaj pošepetal v uho. Potem pa je živahno stekel iz knezove lože ko da ima izpolniti nujno naročilo.

Nekaj minut pozneje je oster in dolg zvižg prerušil Fancioullea v enem njegovih najboljših trenutkov in uradil hipoma v ušesa in srca vseh. In iz tistega kota dvorane, kjer je zrizgnil nepričakovani zvižg, je deček z zadržanim smehom planil na hodnik.

Fancioulle je prestrašen, zburjen iz svojih sanj, najprej zaprl oči, potem pa jih je skoraj takoj čezmerno široko razklenil, odprl usta, kakor da hoče krevčito zajeti sapo, se zazibal malo naprej, malo nazaj in se zgrudil mrtev na deske.

Ali je kakor meč hitri zvižg

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912, AND MARCH 3, 1933.

of the "ENAKOPRAVNOST" published daily, except Sundays and Holydays, Cleveland, Ohio, for October 1, 1944, State of Ohio, County of Cuyahoga.

Before me, a Notary Public in and for the State and County aforesaid, personally appeared William A. Sitter, who, having been duly sworn according to law deposes and says he is the business manager of "Enakopravnost" and that the following is, to the best of his knowledge and belief a true and correct statement of the ownership, management, circulation etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, as amended by the Act of March 3, 1933, embodied in sections 1103 and 1104 of the Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to-wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor and business managers are: Publisher—The American Yugoslav Printing and Publishing Company, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.
 Editor—Mary Ivanusch, 6231 St. Clair Ave.
 Managing Editor—None.
 Business Manager—William A. Sitter, 6231 St. Clair Ave.

2. That the owner is: (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of all stockholders owning or holding one per cent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a firm, company, or other unincorporated association, its name and address, as well as those of each individual member, must be given.)
 American Yugoslav Ptg. & Pub. Co., 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio
 Frank Ogler, 6401 Superior Avenue, Cleveland, Ohio
 Vatro J. Grill, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio
 William A. Sitter, 271 E. 210th St., Euclid, Ohio
 Anthony Strifol, 19501 Lecherie Ave., Euclid, Ohio
 Ladislav Brantl, 3975 E. 116th St., Cleveland, Ohio
 Jacob M. Brunskol, 1421 Wilcox Ave., Joliet, Ill.
 Joseph Merhar, 6831 Superior Ave., Cleveland, Ohio
 John Renko, 1016 East 76th St., Cleveland, Ohio
 Anton Jankovich, 14214 Westropp Ave., Cleveland, Ohio

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of the total amount of bonds, mortgages or other securities are:
 None

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of the holders and security holders as they appear upon the books of the company, but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; and that the said two paragraphs contain Statements, embracing affiants' full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as such, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, partnership or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the twelve months preceding the date shown above is 6386.
 WILLIAM A. SITTER, Business Manager
 Sworn to and subscribed before me this 30th day of September, 1944.
 John N. Regelj, Notary Public (My Commission expires February 28, 1945)

res varal krvnika? Ali je kaj slutil morilni vpliv svoje zvižgice? Dovoljeno je dvomiti na tem. Ali je pomiloval drugega in nenadomestnega Fancioullea. Slabo in upravičeno je verjel. Obsojeni plemenitasti so slednjokrat uživali gledališko gro. Še tisto noč so jih usmrtili.

Od tistikrat je prišlo več pravici čislanih igralcev in različnih dežel igrat na dvor kneza. Toda vsi skupaj niso bili toliki senca čudežne Fancioulleove zmoglosti in nihče se ni na dvoru tako prikupil.

NIČ VEČ ODLASANJA!

(Nadaljevanje s 1. strani)

Bratje in sestre! Čaka nas veliko delo. V stari domovini nam ura umira na bojnem polju in doma. One na bojiščih lahko podpremo le moralno. Toda onim ubogim sirotam doma lahko takoj nudimo svojo materialno pomoč. Še danes zahajmo rokave in pojdemo na delo!

Za Slovenski ameriški narodni svet:

Mirko G. Kuhel, tajnik

NOVA IZDAJA
 Angleško-slovenski
 besednjak
 (English-Slovene
 Dictionary)
 Sestavil Dr. F. J. Kern

Cena \$5.00

Dobi se v uradu

ENAKOPRAVNOSTI
 6231 St. Clair Avenue
 Cleveland 3, Ohio

WHERE THE FUEL GOES

It takes 12,500 gallons of gas line to train one pilot.

GOZDOVNIK

Povest iz ameriškega življenja
Spisal KAROL MAY

(Nadaljevanje)

"Ne bodo nam delali prevelikih preglavic," šepeče Kanadčan. "Naprej!"

Na tleh ležeča plazita se neslišno proti rdečnikom. Ko sta dosti blizu, planeta nanje in v minuti sta bila gotova.

"Dvanajst zarez; mir z rdečkami."

V tem trenutku čujeta prvi krik Fabijev.

"Santa Laureta, kaj je to?"

"Fabij," reče Kanadčan; pograbljuje puško ter hiti v velikanskih skokih proti piramidi in za njim jo dere Pepo naglo kakor piš. Nista bila še na pol poti, ko slišita drugi krik.

"Hitrejšje, naglejšje!" priganja Kanadčan. "Sila mu je."

V dolgih skokih se ženeta naprej. Strah za Fabija mu je dejal poleg moči velikanove še prožnost tigrovo. Ne zmeče se, da-li ga more Pepo dohajati, svigal je po planoti ter vihrovi to prispel na pločal piramide.

"Fabij! kliče Rdoles na vrh prispevi."

Nobenega odgovora.

"Fabij, moj otrok, moj sin!"

Govorilja v groznem strahu.

Vsa okolica ostaja tiha. Le

sopihanje gori hitečega Dormiljona je bilo slišati.

"Kje je?" vpraša ta zasopljeno, prišedši na pločo.

"Izginil, ne vem, kam?"

"Je-li njegova puška tu?"

Iščeta jo, ne najdeta jo.

"Potem se mu ni nič zgodilo," pomirjuje Pepo. Orožje ima pri sebi, pa bi bil ustrelil, ko bi mu bila pogibelj žugala."

"Nikakor. Prostovoljno se ni odstranil. Nenadoma je bil zagrabljen, pa odvržen. El Mestizo je prišel po svojo puško," odvrča Rdoles, in "Fabij, Fabij!" doni njegov gromovit glas tja skozi noč.

Tudi zdaj ni odgovora.

"Doli, Pepo! Pregledati morava piramido."

Drčita po strmi strani doli ter stopata hitro okoli grobišča. Dormiljon stopi na nekaj trdega. Pobere.

"Rdoles, pojdi sem! Na sledu sva. Med kamenjem sem našel njegovo puško."

Kanadčan priteče, vzame jo v roke.

"Nabita je še. V borbi je bil premagan. O, ko bi bil vsaj dan! Videla bi sledove!"

Nevedoč si sveta, pogleda kvišku. Slabotni lesket opazi v

temi. Stopi nekaj korakov gori daleč naprej, da bi v vihrajočem diru sledu ne izgubil. Sled je vodila od reke dalje in ni še dolgo časa jahal, kar najde onega, ki ga je iskal.

Preganjani ga opazi, a zdelo se mu je, da tu, sredi Apačevine, nima razloga, udajati se, skrbem, pa ustavi konja. Ko je bil preganjalec že tako blizu njega, da je mogel poznati silikovine na njegovem obrazu, šele tedaj požene konja v brzi dir. Toda konj je bil preveč zdelan, pa je šepal in Komanč je bil vedno bliže.

"Pes, šakal, žaba," vpije Komanč za njim. "Apač se boji Komanča v svoji deželi ter beži pred njim kakor bebasta ovca."

Komanč odvrže laso s svojih pleč, pritrdi konec za sedlo ter ga z desnico zvrtni v dolgih krogih nad glavo. Laso zažvižga po zraku ter se vrže Apaču okoli vratu. Sokoljeko prime konja za uздо, okrene ga nazaj in mahoma teledi preganjane s konja na tla. Z naglim skokom stoji. Komanč poleg njega ter mu bliskoma porine rezilo v prsi do ročaja. Na to pograbi z levico umorjenca za lase, nategne jih, trije kratki ostru urezi, močan poteg in oglavek je tu.

Osnaživši krvavi oglavek, obesi si ga za pas. Na to zopet zajezdi, obrne konja, tja na desno, da poišče dvojni sled. Ko bi ne bil el Mestizo sporočil črnotiču, da je krdelo Močnegahrasta pokončano, tedaj bi glavlar še obveščen ne bil o njegovi usodi, ker tudi zadnji te čete je bil padel pod roko Sokoljegaočesa.

Ta je našel kmalu sled ter hodil po njem do noči. Nato je moral preganjanje ustaviti ter je jezdit proti reki, kjer naj konj dobi krme in napoja, a on prenočišča. Ognja ni mogel zanetiti, dokler je bil v deželi sovražnikov.

V tem začuje grmenje daljnih strelcev. Poslušaj. Način pokanja ga je prepričal, da se vrši prava pravcata in prav resna bitka. Skoči hitro na noge, oседla konja ter odjezdi proti puškinemu pokanju.

Bitka ni trajala dolgo. Pri bližal se je bojišču, ko je boj ponehaval. Vozovna ogradba je stala v ognju, ki je svetil daleč po ravnoti. Sklenil je pa vendar, da bo stvari kolikor mogoče natanko preiskaval. Prepričan je bil, da so Apači odpravo bledolčnikov do cela potokli. S tem se jim je obudila delaželjnost in morda so se odločili že danes, opojeni zmage, na kako podjetje, katerega znanje bi mu moglo koristiti. Znal je, da sta Rdečeročnik pa Mešanik k njim pristopila, ker zasledovani tir je vodil naravnost na bojišče in to mu je bil daljni razlog, to snidenje poslušati ali vsaj opazovati.

Med dvema skalovjema, v zatišju, privezal je konja ter stopal proti bojnemu pozorišču.

Dospevši v obseg ognjene svetlobe, vedel je s spretnostjo, samo Indijancem lastno, storiti se celo tukaj nevidnega. Ogibal se je svetlih žarkov, po ravnoti plapolajočih ter se držal samo v temnih sencah, katere so delali predmeti taborišča.

Videl je Baraho, stoječega pri drevesu, in Mešanika razgovarjajočega se z glavlarjem. Kje je Rdečeročnik? Videl je na to, da Mešanik odhaja z dvanajstimi Indijanci ter je stopal za njimi, dokler se je prepričal, kam so jo ubrali. V tem je opazil tudi Mešanikovega očeta ter se je priplazil tako blizu Apačev, da je mogel ujeti iz njih pogovora nekaj besedi, iz katerih je razbral, da jo udarijo na Meglenogorje, napasti tri bele lovce.

Kdo so bili ti trije bledolčniki?

(Dalje prihodnjt)

V BLAG SPOMIN

prve obletnice smrti preljubljenega sina in brata

FRANK GRLICA

ki je zgubil svoje mlado življenje pri delu v rudniku dne 23. septembra 1943 v Leadville, Colo. Star je bil 33 let ter se je nahajal pri Signal Corps ameriške armade.

Leto dni počivaš v grobu, vse prezgodaj si odšel od nas. V raju nebeškem se zdaj raduješ. Žalost in potrnost je v naših srcih, Ker Tebe, ljubljeni sin in brat, več med nami ni. Božja volja bila je, da si bil nam odvzet. Počivaj mirno v zemlji hladni, v spominu pa Te bomo za vedno ohranili!

ZALUJOČI OSTALI:

FRANK in JOSEPHINE GRLICA, starši;
JOHN, brat;
MARY RANNEY in ROSE ŽUZEK, sestri
Perry, Ohio, dne 2. oktobra, 1944.

NAZNANILO IN ZAHVALA

S tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je po dolgi in mučni bolezni preminula, dne 3. septembra naša ljubljena soproga in mati

Frances Medveš

ROJENA MENCEJ

Draga pokojna je bila rojena na Igu, pri Ljubljani, odkjer je prišla v Ameriko pred 37. leti. K zadnjemu počitku je bila položena na Calvary pokopališču.

V globoki hvaležnosti, se želimo tem potom iskreno zahvaliti našim sinovom in sinaham; kakor tudi hčerki in zetu za vse, kar so storili za nas.

Naša najlepša hvala vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so jo obiskovali za časa njene mučne bolezni in nas tolažili. Iskrena hvala vsem, ki so položili krasne vence in cvetlice h krsti drage nam pokojnice. Posebno še sosedom in prijateljicam za skupni venec.

Dalje srčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše za pokojno, kakor tudi vsem, ki so se prišli posloviti od pokojne, ko je ležala na mrtvaškem odru.

Naj sprejemo našo prisrčno zahvalo pogrebcu, ki so nosili krsto, ter pokojno častno spremili do groba in jo položili k večnemu počitku. Naša zahvala bodi izrečena tudi tistim, ki so dali brezplačno svoje automobile v postlugo pri pogrebu, kakor vsem, ki so jo spremili na njem poslednji zemeljski poti, na mirodvor.

Hvala tudi pogrebnemu zavodu Zele in Sinovi, za vzorno vodstvo pogreba in najboljšo vsestransko postlugo. Hvala tudi č. g. Rev. Baragu za opravljene cerkvene obrede.

Ti, ljubljena soproga in draga skrbna mati, počivaj v miru in naj Ti bo lahka ameriška zemlja! Tvoja življenjska pot je končana; odšla si tja, odkjer ni več vrnitve. Spominjati se Te bomo vedno z ljubeznijo v naših srcih.

Zalujoči ostali:

FRANK MEDVEŠ, soprog;
FRANK JR. in RUDOLF, sinova;
EMILJA, por. Simončič, hči; MARY in HELENA, snahi;
LOUIS SIMONČIČ, zet — in 5 vnukov

Cleveland, Ohio, 2. oktobra, 1944.

ZAROČNE SUKNJE
Naročite si fini FUR COAT ali Sterling suknjo iz čisto volnenega blaga, direktno iz tovarne po veliko nižjih cenah kakor kje drugje, na WILL CALL pri

BENNO B. LEUSTIG
ENdicott 3426 1034 ADDISON RD.

ZAVAROVALNINO

proti
ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd.
preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

ENdicott 0718

Točna postrežba

Trgovcem, obrtnikom in posameznikom bodo zastopniki "Enakopravnosti" točno in zadovoljivo postregli, najsibo pri oglaševanju ali poročevanju novic, ako jih pozovete, da se pri vas zglasijo.

Za st. clairsko okrožje ter za newburško in zapadno okolico je zastopnik:

Mr. John Renko, 1016 E. 76 St.

Za collinwoodsko in euclidsko okolico:

Mr. John Steblaj, 1145 E. 169 St.,
Ivanhoe 4680

First in Germany

Lieut. Gen. Courtney H. Hodges, commander of the American First Army, which had the honor to be the first of the Allied forces to make a permanent penetration into Germany. General Hodges' troops were also the first Yanks to enter Paris after the French underground and fought off the Nazis.

Belgian Radio Free

BELGIAN PATRIOTS who worked secretly and constructed eight broadcasting stations under the nose of the Germans, were hailed recently by Theo Fleischman, director general of the Belgian Broadcasting Services. He commended the underground workers who destroyed all of the country's radio services in 1940 to prevent the Germans from making any use of them. Then, for four long years, working night and day, frequently within a stone's throw of the enemy, the patriots built eight complete broadcasting stations with all vital equipment and managed to keep the Belgian Government in London acquainted with day-to-day progress. When Allied troops entered Belgium, the Belgian Broadcasting Services were ready!

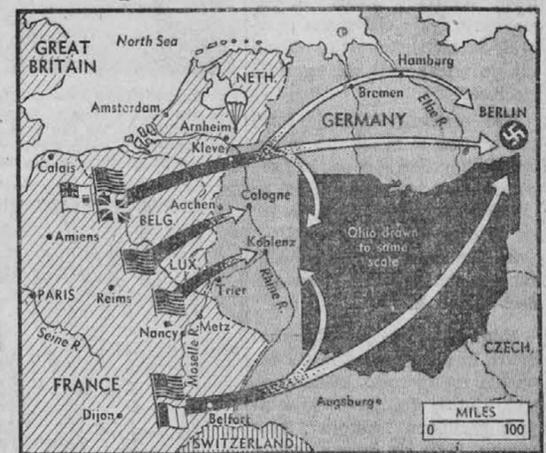
Fedrimo borba Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondev in vojno-varčevalnih znanj!

Preparing for Greek D-Day

YOUNG MECHANIC of the Greek bomber squadron in Italy carefully polishes the nose of a fast Baltimore medium bomber in preparation for a new raid over enemy lines and the still bigger job ahead—bombing the German invaders out of the Greek homeland. Success in recent raids over Crete and Greece proper assure him the day is near!

Right and Left End Runs

Courtesy THE STANDARD OIL CO. (OHIO)—38

The battle of Germany shapes up as a great pincers whose claws, jutting from the Netherlands and the Swiss border at Belfort Gap, aim to clamp on Germany's great Rhineland industrial area, as shown on map above. The operation also flanks the vaunted Siegfried Line and the Rhine fortifications in much the same way the Germans flanked the Maginot Line in 1940. How ineffective the Siegfried's elaborate "dragon's teeth" tank traps proved is symbolized by the photo below. U. S. Army engineers simply "extracted" some of the teeth with explosives. Tanks poured through the gaps, with infantry advancing on the flanks.

ZNAMENJE ŠTIRIH

LONDONSKA POVEST

ANGLEŠKI SPISAL A. CONAN DOYLE

S pisateljevim dovoljenjem poslovenil D. B.t-n.

(Nadaljevanje)

Zvečer sem se zopet napotil v Camberwell, da poročam o najinem neuspehu. Domov prišel sem našel Holmesa zelo čmernega in potrtega. Govoril je malo; celi večer se je pečal s težkim kemičnim razkrojevanjem. Razgrevalec je retorte in destiliralnare opare in naposled povzročil tak smrad, da sem šel iz sobe. Še proti jutru sem slišal, kako se je ukvarjal s svojimi pripravami in steklenicami; gotovo je imel opraviti še vedno s tistim posebno prijetno dišečim poskusom.

Zjutraj na vse zgodaj sem zagledal v svoje veliko začudenje Holmesa, ki je stal kot mornar oblečen pred mojo posteljo. Imel je na sebi havadno volneno jopico, krog vratu pa debelo, rdečo ovijavko.

"Grem pogledat ob reki, gospod doktor. Prevedril sem vso stvar in ne najdem nobene druge pomoči. Na vsak način moram poskusiti."

"Potem grem pa lahko tudi jaz z vami?" sem pristavil nato.

"Nikakor ne, veliko večjo uslugo mi storite, če ostanete tu namesto mene. Tudi jaz grem le nerad, kajti mogoče je, da pride čez dan kakšno poročilo, čeprav je bil naš Wiggins sinoči zelo poparjen. Prosim vas, odprite vsako pismo in brzojavko ter ravnajte, če pride kaj novega, kakor najbolje veste in znate. Se li lahko zanesem na vas?"

"Popolnoma."
"Bojim se, da mi ne boste mogli čisto nič sporočiti, ker sam ne vem, kje bom. Če bo šlo vse posreči, mislim da bom kmalu nazaj. Nekaj bom že izvedel, predno se vrnem."

Po teh besedah je odšel. — Dopoldne še ničesar o njem nisem izvedel. Opoldne pa je prinesel časopis "Standard" to le novico:

"Zaloigra v Norwoodu je mnogo bolj zapletena in skrivnostna, nego se je v začetku mislilo. Nove priče so dokazale, da je Tadej Šolto popolnoma nedolžen. On, kakor tudi hišna oskrbnica gospa Bernstone sta bila danes izpuščena iz zapora. Policija je na sledu pravim zločincem. Državni organi so pri delu; Athelney Jones jih zasleduje s svojo občeznano energijo in bistroumnostjo. Vsak hip je pričakovati, da zgrabijo zločince."

Naš prijatelj Šolto je torej prost, gem si mislil, "to je dobro. Radoveden sem pa, kaj naj pomeni to novo odkritje; zdi se mi, da vselej tako pišejo, kadar ne vedo ne naprej ne nazaj."

Ze sem hotel časopis odložiti, kar zapazim na zadnji strani sledeči oglas:

Kdo ve — Čolnar Mordekai Smith in njegov sin Žon sta zapustila zadnji terek, nekako ob treh zjutraj Smithovo ladjestajo s parnikom "Aurora". Imenovana ladja je črna z dvema rdečima pasovoma, dimnik črn z belim pasom. Kdor prinese kakšno poročilo, kje da se nahaja imenovani Mordekai Smith z ladjo "Aurora", bodisi gospej Smith ali pa v Baker ulico št. 221 dobi nagrado 5 funtov šterlingov."

Gotovo je dal Holmes sam natisniti to objavo, naslov v Baker ulici je pričal to dovolj jasno. Misel je bila gotovo zelo duhovita, kajti begunci bodo sicer objavo brali, toda ne bodo slutili nič drugega, ko da je žena v velikih skrbah za svojega moža. Dan se mi zdel jako dolg. Kadarkoli je kdo potrkal tam spo-

daj na vrata, ali kadarkoli sem žul kak hiter korak na cesti, sem že mislil, da prihaja Holmes sam, ali pa da kdo prinaša pojasnilo k njegovemu oglasu v časopisu. Poizkušal sem kaj čitati, toda zamislil sem se takoj kam drugam. Morda pa zida Holmes vse svoje sklepe na zmoto? Morda se silovito vara in vse njegovo zasledovanje visi v zraku? Celo največji veleumi se časih motijo prav radi tega, ker prezirajo priprostejšo razlago kake težkoče ter iščejo dlako v jajcu tam, kjer je ni.

Okrog treh popoldne je nekdo prav močno pozvonil. V veži se je zaslislal zapovedujoč glas; kmalu na to stopi v mojo sobo, v moje največje začudenje sam državni policist Athelney Jones. Na obrazu se mu je brala neka pobitost, njegovo obnašanje pa je bilo skoro ponižno.

"Dober dan, gospod doktor," me je pozdravil.

"Gospoda Holmesa ni doma, kaj ne?"

"Ne, tudi ne vem, kedar pride. Mogoče ga počakate? Vsedit se, prosim, in prižgite si amodko." Ponudil sem mu zavitek s smodkami.

"Prosim, prav rad," je odgovoril ter si obrisal z rdečim robcem pot s čela.

"Ali smem ponuditi čašico žganja s sodovico?"

"Pol čašice, prosim. Človek potrebuje okrepčila, če se mora v taki vročini mučiti kakor jaz. — Ali se še spominjate moje slutnje glede umora v Norwoodu?"

"Seveda se spominjam, saj ste nam vendar natančno razložili svoje mnenje."

"Zal, da sem moral svoje misli izpremeniti. Ze sem imel go-

spoda Tadeja Šolto dobro v skrpih, pa se mi je izmuznil.

Dokazal je namreč s pričami svoj "alibi" t. j. odsotnost — od trenutka namreč, ko je šel od svojega rajnega brata, so ga ves čas videle različne priče. Potemtakem ni bil on tisti, ki je plezal po strehi in prišel skozi podstrešno okno v sobo. Vsekakor je ta stvar nerazumljiva in jaz bom ob vse zaupanje pri višjih, ako ne najdem zločinca. Zato bi prav rad vzel, ako bi mi kdo mogel kaj pomagati iz te zadrege."

"In kdo bi bil ta?"

"Vaš prijatelj Šerlok Holmes, je res čudovit človek," je nadaljeval s hripavim glasom zaupljivo. "Njega ne užene nihče. Vsako stvar, ki jo začne preiskovati, tudi dožene. Sicer ne sklepa po vseh pravilih in njegova sodba je časih nekoliko prehitra, toda on bi bil lahko izvrsten državni policist — to povem vsakemu v brk, kdor hoče slišati. Davi sem prejel brzojavko od njega. Zdi se mi, da je prišel na pravo sled glede Šoltovih morilcev."

Tu imam brzojavko."

Bila je oddana okrog poldne v predmestju Poplar in se je glasila:

"Pojdite takoj v Baker ulico; če me ne bo tam, me počakajte. Zasledujem morilce gospoda Šolta. Lahko nas nočjo spremljate, če se hočete udeležiti tega lova."

"Izvrstno. Gotovo je dobil zopet pravo sled," sem pripomnil jaz.

"Ha, kaj jo je bil tudi on izgubil?" je vzkliknil Jones z vidno zadovoljstvom. "Da, da celo najboljšim možem se včasih štrema zmeša. Mogoče da bo tudi zdaj prazno grmenje brez dežja; vendar pa je moja dolžnost, da kot višji državni policist ne zamudim nobene priložnosti. — Toda nekdo prihaja. Morda je on sam."

Slišali so se težki koraki po stopnicah gori ter močno sopihanje in hropenje ko da prihaja kak nadušljiv človek. Postal je enkrat, dvakrat, ko da ga stop-

nice preveč dajejo, slednjič je vendar dospel do vrat ter odprl.

Bil je že bolj prileten mož v mornarski obleki. Debelo, volneno jopico je imel zapeto pod vratom; njegov hrbet je bil že nekoliko upognjen, kolena pa so se mu šibila. Na grčavo palico uprt je stal ko pribit sredi sobe in hropel, da so se mu kar rame povzdigovala. Pisana ovijavka, ki si jo je bil ovil okrog vratu, je skrivala njegov obraz tako, da ni bilo videti drugega ko dvoje ostrih, črnih oči, ki so srpo gledale izpod belih obrvi, in pa dolga brada. Z eno besedo, name je delal vtis poštenega starega mornarja, ki je prišel ob vse.

"Kaj bi radi, mož?" sem ga vprašal.

Počasi previdno je pogledal krog sebe.

"Ali je gospod Šerlok Holmes doma?"

"Ne, toda jaz ga zastopam in mu bom sporočil vse, kar mi naročite."

"Ne, z njim samim moram govoriti."

"Toda, če sem vam že rekel, da ga jaz zastopam! Ali imate morda kakšno novico zastran parnika gospoda Mordekai Smitha?"

"Da. Jaz vem dobro, kje stoji. Vem tudi, kje sta ptička, ki ju je naložil. Vem, kje je zaklad. Vem vse."

"Potem mi pa povejte in jaz ga obvestim."

"Jaz moram njemu osebno izročiti," je ponovil zopet svoje glavno, kakor stari ljudje sploh.

"No, dobro, potem ga pa morate počakati."

"Čakati? Ali naj morda komu na ljubo izgubim tu cel dan? Če gospoda Holmesa ni doma, potem naj pa gospod Holmes sam vze izvoha. Vama pa ne zaupam in ne povem nobene besede."

Uradnice društva Carniola Hive, št. 493 T. M.

Predsednica Jennie Dolenc, 573 East 140 St.; tajnica Frances Zugel, 6308 Carl Ave., He. 3809. Bolniška tajnica in zapisničarica Julia Brezovar, 1173 E. 60 St., EN. 4758. — Nadzornice: Frances Tavčar, Mary Gačnik in Anna Hasty. Lieut. Com. Josephine Stwan. Past Com. Mary Bolta; Chaplain Pauline Debevec; Mistress at arms Mary Mahne; Sergeant Pauline Zigman; Picket Mary Schmidt.

Seje se vršijo vsako prvo sredo v mesecu, assesment se pa pobira vsakega 25. v mesecu v sobi št. 1 Slov. nar. doma, 6417 St. Clair Ave.

WAR BONDS in Action

Action on Bougainville. This soldier used a field telephone to keep in touch with his comrades who are clearing out the Japanese. Without these phones, bought with the money you lend your government, our forces would soon be a disorganized mass and easy prey for the Japanese. By an extra War Bond today.

Za delavce

Dobra dela NA RAZPOLAGO

za

moške

IN

zenske

Plača od ure med najvišjimi

TOVARNA Z BODOČNOSTJO

ZA VAŠO PRIROČNOST

Imamo tri urade za uposlitev

ZGLASITE SE PRI NAJBLIŽJEMU

1368 West 3rd Street severno od Superior, blizu Square

880 East 72nd Street severno od St. Clair Ave.

17000 St. Clair Ave. glavna tovarna

odprto dnevno 8:30 zj. do 5. pop. ob sobotah do 12. poldne.

Zaprto ob nedeljah

CLEVELAND GRAPHITE BRONZE CO.

Mali oglasi

Dajte vaš fornec sčistiti sedaj! Boljša postrežba in boljše delo. Fornec in dimnik sčiščen po "vacuumu"

\$4 do \$6

National Heating Co.

Postrežba širom mesta

Fairmount 6516

Gene's Tavern

9201 HOUGH AVE.

Fini obedi

Posebnost: rebra, kokoše in steaki

PIVO — VINO — ZGANJE

Gene in Al, lastnika

SPECIAL MAIL OFFER PHOTO ENLARGEMENTS

Two for only 15¢

GUARANTEED \$1.00 VALUE

Send film negative of your favorite photo to Thrifty Dan with only 15¢ (either coins or stamps) — you will promptly receive TWO 8 x 5 Luxurstone enlargements on beautiful, double weight Eastman Portrait paper. Satisfaction or money back guarantee. This "get acquainted" offer is limited so act now.

Send your film or negative on just 15¢ for TWO enlargements.

If you do not have a film or negative, send a picture or snapshot, but include 25¢ extra for making a new negative.

Mail to THRIFTY DAN "The Camera Man" PARIS AVE. and COTTAGE GROVE ST. GRAND RAPIDS 2, MICHIGAN

only 15¢ for TWO beautiful photo enlargements

Za delavce Za delavce

Napravimo zmago sigurno!

Izvrstna prilika za delo pri 100% izdelovanju kritičnih vojnih predmetov.

Potrebuje se moške

PACKERJE IN NAKLADALCE

Shear operatorje in pomočnike, punch press operatorje, pomočnike in Crane operatorja

METAL STAMPING INSPEKTORJE

MILLWRIGHTS — MAINTENANCE POMOČNIKE — TRACTOR OPERATORJE

Geometric Stamping Co.

VOJNA TOVARNA

1111 E. 200 ST.

IV. 3800

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKESKE ZA OSKRBNICE

za poslopja v downtownu

Polni čas šest večerov v tednu od 5.10 pop. do 1.40 zj.

Najboljša plača od ure v mestu — Stalno delo

Zahteva se izkaz državljanstva — Zglasite se

Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901 od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

Dekle ali ženska

za splošna hišna opravila in kuhinjo; nobenega težkega perila. Ima svojo sobo in kopalnico ter \$30 tedenske plače. Za pojasnila pokličite WASHINGTON 5726.

Delajte v naselbini

MI POTREBUJEMO

Hammer Drivers kovaške delavce težake

Dobra plača od ure, produkcijski bonus, "attendance" bonus, in overtime.

Johnston & Jennings Co.

877 ADDISON (od St. Clair) EN. 0635

Mali oglasi

VSE KARKOLI

potrebuje se od zobozdravnika bodi izvlečenje zob, polnjenje zob in enako lahko dobite v vaše polno zadovoljstvo pri dr. Župniku, ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je narejeno, kadar vam čas pripušča. Uradni naslov:

vhod na 62. cesti

Knausovo poslopje

6131 St. Clair Ave.

Imate zdravniške predpise

Ko vam zdravnik predpiše zdravila, je važno, da so ista skrbno in pravilno sestavljena. Naša lekarna je za natančno in dobro sestavo zdravniških predpisov, prejela že štiri trofeje. Prinesite vaše predpise k nam.

Mandel Drug Lodi Mandel

PH. G., PH. C.

SLOVENSKI LEKARNAR

15702 Waterloo Rd. Cleveland, Ohio

Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 10. zvečer. Zaprta ves dan ob sredah.

Mali oglasi

Ženska

želi dobiti lahko delo za čistilne, ali pa bi vzela perilo na doma. Poizve se na 1023 E. 76 St.

CE POTREBUJETE novo streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopijih in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service

1106 St. Clair Ave. — CH. 8374-8375

Ob večerih: ME. 4767

Dr. Kernovo Angleško-Slovensko berilo

(English Slovene Reader)

je pripravno za učenje angleščine ali slovenščine. Dobi se v naši tiskarni

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. HE. 3028

Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatih

James F. Miller ZLATAR

670 E. 105 St., GL. 1517

Diamanti, zapestne in žepne ure in vsakovrstna fina zlatarna

Buckeye Grill

pod novim vodstvom

EMILE SHEHAB, last.

776 EAST 152nd ST.

Zganje vseh popularnih vrst po 35¢ za zarez. Vino in pivo ter pregrizki.

USED FAT MAGIC

USED FAT

CONVERTED INTO GLYCERINE

GOES INTO SULFA DRUGS

No Gasoline Problem in Paris

Anybody who owns a bicycle in Paris these days is lucky. Bikes are the only means of transportation, outside of walking, as there is no gasoline for the few cars left in the French capital. Above is a typical scene in a Paris street with business people bound for their offices and shops on their trusty wheels.

"I NEVER THOUGHT CONSERVING COAL COULD BE SUCH A PLEASURE!"